

IDEELL
KULTURALLIANS

KICK
KVALITET I
CIVILSAMHÄLLET
KULTURSAMVERKAN

Stockholm den 23 maj 2018

Regional kulturplan Gävleborg 2019 - 2021 (remissupplaga)

Ideell kulturallians är en samarbetsorganisation med 20 nationella förbundsorganisationer varav några är paraplyorganisationer som medlemmar. Vi samlar det civila samhällets organisationer på kulturområdet och arbetar både nationellt och regionalt med det civila samhällets röst inom kultursamverkansmodellen.

Med start föregående år har Ideell kulturallians genom Kick – projektet (Kvalitet i civilsamhällets kultursamverkan) samverkat med Region Gävleborg runt samrådsprocesserna. Ideell kulturallians yttrar sig nedan inom ramen för vårt arbete med Kick-projektet.

Inledning

Region Gävleborgs förslag till kulturplan lyfter fram fyra identifierade utvecklingsområden. Samtliga områden är på ett eller flera sätt kopplat till det civila samhället. Våra verksamheter bidrar redan inom dessa områden och civilsamhället vill fortsättningsvis vara med och utveckla kulturen.

Behovet av konkretion inom de olika utvecklingsområdena är speciellt angeläget för de parter som inte direkt berörs av kulturplanens innehåll men ändå förväntas delta i möten och samråd. De regionala kulturaktörerna har i kulturplanen tydliga direktiv där de ska genomföra olika insatser som berör det civila samhället. Det är svårt att värdera effekterna och värdet av vad som föreslås. Inom de olika kulturområden ska de regionala kulturaktörerna exempelvis initiera eller medverka till att skapa mötesplatser, samråd där bland annat civilsamhället ska bjudas in. För många i civilsamhället är det ett positivt förslag då just behovet av att stärka eller skapa relationer till institutionerna lyfts fram i samråden, av föreningslivet, inom Kick-projektet. Men det framgår inte i vilken utsträckning eller vem som bestämmer innehåll eller vad mötena syftar till i förhållande till kulturplanen och regionens vilja.

Ideell kulturallians vill skicka med en uppmaning om att lyssna och ta tillvara civilsamhällets kompetens och engagemang när agendan för mötena sätts.

Samspelet med länets civilsamhälle och professionella konst- och kulturliv

Ideell kulturallians är glad över regionens erkännande av det ideella engagemanget. Det finns ett stort föreningsliv med mycket kulturverksamhet som möjliggör för människor oavsett var i regionen du bor att möta och delta i kulturlivet.

I kulturplanen väljer man att plocka upp föreningslivets utmaningar med återväxten av unga och problemen med att få de egna medlemmarna att ta på sig styrelseuppdrag. En beskrivning som många i föreningslivet känner igen sig i. Men det finns också andra utmaningar för kulturföreningarna och som handlar om behov av långsiktig finansiering, förenklat regelverk runt bidragshantering, konkret stöd till små föreningar att söka medel. För att kulturplanen ska bidra till att även civilsamhället ska utvecklas behöver föreningslivets frågor tydliggöras inte bara för förvaltningen utan framförallt för de regionala kulturaktörer som ska arbeta för att stärka det befintliga föreningslivet.

Det kan tyckas onödigt att påpeka hur viktigt det är att lyssna in civilsamhällets behov. Men att skapa jämlika möten mellan parter som i grunden har skilda förutsättningar gällande ekonomi och makt är en utmaning. I Ideell kulturallians möte med civilsamhället kommer det fram många idéer på hur man önskar samverka och samarbeta med de regionala kulturaktörerna men det tycks finns trösklar som är, eller uppfattas, för höga för att skapa kontakt.

Sveriges Konstföreningar Gävleborg lyfter i sitt yttrande på kulturplanen deras ibland helt avgörande roll för att det visas konst ute i kommunerna. Deras önskan om att konstföreningarna bjuds in till samarbete med de regionala kulturaktörerna och till samråd med kommunerna är en tydlig markering att samråd och samverkan måste förbättras och utvecklas.

I Sveriges Konstföreningar Gävleborgs yttrande föreslås att tillgången till lokaler lyfts fram i kulturplanen och att det görs en kartläggning av behoven under kulturplaneperioden. Ideell kulturallians stödjer det förslaget. Frågan om lokaler har kommit upp på flera samråd.

Uppföljning, utvärdering och geografiskt informationssystem

Att följa upp kulturplanens implementering är viktigt, speciellt för de grupper som endast indirekt påverkas av innehållet i kulturplanen. Då mycket av det som ska hända i regionen ligger på de regionala kulturaktörerna, som exempelvis att skapa mötesplatser, där det civila samhället berörs, behövs utvärdering och analys av effekterna.

Ideell kulturallians ställer sig positiv till en gemensam plattform där alla parter deltar och ges möjligheten att bidra med egna erfarenheter.

Utvecklingsområde 1 - Kreativitet genom stöd till det professionella konst- och kulturlivet

Intresset och viljan till spännande korsbefruktnings mellan civilsamhället, professionella kulturskapare och regionala kulturaktörer, finns från föreningslivet. Ideell kulturallians är positiv över skrivningen om mötesplatser, det är ett tydligt formulerat uppdrag till de regionala kulturaktörerna. Det är en tydlig viljeinriktning från regionen och kopplat till förslaget om strukturerade plattformar för utvärdering borde mötesplatserna kunna utvecklas och bli värdefulla för alla parter.

På flera samrådsmöten lyfter civilsamhället önskan om att möta varandra, som exempelvis pensionärsorganisationerna som önskar träffa de etniska föreningarna. Dessa föreningar kan inte enkelt placeras in under en institutions ansvarsområde utan riskerar i det nuvarande förslaget till kulturplan att hamna mellan stolarna.

Utvecklingsområde 2 - Tillgång till konst och kultur

Under utvecklingsområde 2 ligger barn- och ungas tillgång till konst och kultur. I texten står att de regionala kulturaktörerna ska beakta möjligheten att ha samråd med grupperingar av ungdomar. Syftet är att genomföra utvecklande insatser, gärna tillsammans med målgruppen under genomförandet.

Idag går vi mot en mer deltagarstyrd kultur speciellt bland de unga, där konstformer blandas och mindre hänsyn tas till avgränsningar mellan genrer. Det skapar möjligheter och öppningar till spännande möten samtidigt som rådande strukturer sätts under press.

Att uppmana till beaktande av en möjlighet är väldigt försiktigt formulerat. I kulturplanen i övrigt är det tydligt att det ska skapas mötesplatser där alla parter ska delta. Det är därför svårt att förstå varför just ansvaret för att samråda med ungdomar är så lamt. Samma formulering finns kopplat till de interkulturella samråden.

Ideell kulturallians vill se en betydligt skarpare formulering i båda fallen.

Anna-Karin Andersson

Verksamhetschef

Ideell kulturallians